

INSPIRATIONSMATERIALE TIL SKOLERNE: "FIGAROS BRYLLUP"

Mini-Figaro opføres Onsdag d. 13. august kl. 11-12 i amfiteatret i Hedeland Naturpark.

Til faget dansk

Indholdsfortegnelse

<i>Kort om genren opera</i>	2
<i>Kort om denne version af Figaros Bryllup</i>	3
<i>Kort om Susanna og Figaros Bryllup</i>	3
<i>Personer</i>	3
<i>Introduktion til Figaros Bryllup</i>	5
<i>Baggrunden for Figaros Bryllup</i>	5
<i>Forslag til klasseopgaver</i>	6

Til læreren:

Kort om genren opera

For næsten 2500 år siden i Grækenland havde man teaterstykker, hvor der var indlagt musik og sang. Så udtrykket med optræden og sang har altså en lang tradition bag sig.

De første operaer i nyere tid blev komponeret og skrevet i 1600-tallets Italien og blev i al væsentlighed spillet ved fyrstehoffer. Temaerne var ofte hentet i den antikke mytologi - den græske og den romerske. Karaktererne i operaerne på dette tidspunkt var ofte guder eller symboler for menneskelige egenskaber. Det var med andre ord ikke realisme, man dengang oplevede. Operaerne var desuden ofte sat i eventyrlandskaber eller paladser. Med især samarbejdet mellem de to genier, Wolfgang Amadeus Mozart – der i sin samtid var vidunderbarn og pacet frem af sin far, Leopold – og librettisten/forfatteren Lorenzo da Ponte, som havde modtaget undervisning fra datidens bedste lærere: jesuitter-munkene, opstod imidlertid noget nyt og anderledes i operaen. Karaktererne – de medvirkende sangere – blev pludselig mennesker af kød og blod, som kunne begå fejl og havde ganske almindelige følelser: jalousi, kærlighed, misundelse. Og tilmed kunne have for mange kvik-lån! Mozart og da Ponte menneskeliggjorde operaen og gjorde genren til psykologisk og menneskelig troværdig.

1800-årenes store komponister: Rossini, Giuseppe Verdi, Richard Wagner og – med værker ind i 1900-tallet – især Giacomo Puccini, byggede ovenpå denne menneskeliggørelse. De tilføjede desuden

politiske magtkampe og – i Puccinis tilfælde – endda lod operaerne foregå i samtiden.

Musicaltraditionen bygger videre på operatraditionen – med sungne, dramatiske handlinger. Alligevel overraskes man over, hvor fantastisk præcise de gamle operakomponister var i deres skildringer af mennesker, tvivl, begær, magt, intriger. Opera er i dag mere levende end nogensinde og har vel aldrig tidligere haft større popularitet og udbredelse.

Opera bliver imidlertid først til opera, når det sættes op på en scene med scenografi, kostumer, lys og orkester. Opera er et italiensk ord, og betyder oversat til dansk: **værk**.

Kort om denne version af Figaros Bryllup

Den udgave af *Figaros Bryllup*, som vises 13. august 2025 kl. 11-12 er noget anderledes end Mozarts oprindelige opera fra 1786 Instruktøren, Freja Friberg Lyme, er kvinden bag *Figaros Bryllup*, og hun har ganske enkelt taget de mest populære arier fra operaen og sat dem ind i en ny handling. Instruktøren beskriver, at vi er til et bryllup og følger festen fra højbordet og at noget af festen opleves fra måske et barns synsvinkel. Det er en fest for øje og øren – og med det samme spændende cast (solister) som i de ”rigtige” aftenforestillinger og med fuldt orkester.

Kort om Figaros Bryllup

I denne version er Susanna og Figaro ikke længere tjenestefolk hos et grevepar. I stedet er greven og grevinden nu - ligesom de mange andre figurer fra Mozarts opera - gæster ved Susanna og Figaros bryllup. Det udvikler sig hurtigt til et lettere kaotisk bryllup, hvor gæsterne fornærmer hinanden i både sang og tale. Lige som i originalversionen er utroskab, jalousi og kærlighedsforviklinger en vigtig motor i handlingen, men det hele ender dog lykkeligt til allersidst!

Personerne

Grev Almaviva

Greven har været gift med grevinden i en årrække og forelskelsen er ikke længere så hot. Greven tror selv han er lidt af en charmør og prøver at score den unge Susanna (som han mener er hans ret) – som står foran og skulle giftes med grevens tjener Figaro - men bliver snøret.

Grevinde Rosina

Grevinden elsker stadig sin mand vil måske se gennem fingre med hans utroskab. Dog: da hun opdager, at han er ude efter hendes kammertjener Susanna, går kvinderne sammen om at sætte Greven på plads. Hun tilgiver ham dog til sidst. Eller gør hun?

Figaro

Figaro er grevens kammertjener og forlovet med Susanna. Han er naturens muntre søn, der ikke lader sig fornærme over grevens udskejelser, men synes dog ikke om at skulle dele sin forlovede, Susanna, med ham. Figaro kender ikke sine forældre, idet han blev kidnappet som barn, og det viser sig, at Figaro bærer rundt på tegn om sin barndom, som har betydning for kærlighedsforviklingerne.

Susanna

Susanna er grevindens kammerpige og forlovet med Figaro. Hun er ligesom grevinden en selvstændig, intelligent kvinde. Susanna er absolut ikke interesseret i grevens tilnærmelser og planlægger sammen med Figaro og grevinden om at give ham en lærestreg.

Cherubino

Grevens page (tjener) Cherubino er en hormonstyret teenager, der er besat af kærlighed. Han er forelsket i de fleste kvinder og har et særligt godt øje til grevinden. Han forsøger at undgå greven, fordi han er blevet taget i at flirte med gartnerens datter Barbarina.

Marcellina

Marcellina er Dr. Bartolos husbestyrerinde, og som hun tidligere har været kæreste med. Hun har et håb om at blive gift med den unge Figaro, som står i gæld til hende. Det viser sig at være et rigtig dårligt match, da hendes fortid med Dr. Bartolo har konsekvenser for det videre handlingsforløb.

Dr. Bartolo

Dr. Bartolo var tidligere værge for den unge grevinde Rosina, inden hun blev gift. Han har altid været lidt vild med hende og bærer derfor nag overfor Figaro, som hjalp greven med at score Rosina. Han har haft et kortvarigt forhold til sin husbestyrerinde Marcellina. Sammen med Marcellina prøver han at true Figaro til at gifte sig med hende, men det viser sig at være en rigtig dårlig idé, og han ender i stedet med selv at blive gift med sin husbestyrerinde.

Basilio

Basilio er sanglærer. Han er også en gammel sladrehanke og grevens højre hånd i at bringe hemmelige beskeder frem og tilbage til de kvinder, greven er ude efter – herunder Susanna.

Antonio

Antonio er den gamle gartner, der er onkel til Susanna. Han synes ikke Figaro er god nok til Susanna, fordi Figaro ikke kender sine forældres baggrund.

Grev Almaviva synges af en baryton. En barytons stemme er dybere end en tenor, men højere end en bas

Grevinde Almavira synges af en **sopran**, som er den højeste kvindestemme

Susanna, som er grevindens tjenestepige, synges også af en **sopran**

Figaro, som er grevens tjener, synges af en **baryton**

Cherubino, som er grevens unge page er en såkaldt ”bukserolle”, hvor en kvinde har en manderolle.

Cherubino synges derfor af en **mezzosopran**, som har en dybere stemme end en sopran.

Dr. Bartolo synges af en **bas**, som er den dybeste herrestemme

Basilio/Don Curzio synges af en tenor

Marcellina, som er husbestyrerinde, synges af en mezzosopran

Antonio, gartneren, synges af en bas.

Introduktion til Figaros Bryllup

Den oprindelige udgave af Figaros Bryllup foregår i 1700-tallets Sevilla i Spanien. På et landsted er Figaro og Susanna ved at forberede deres bryllup, men de bliver fanget i et skænderi mellem deres arbejdsgivere, greveparret Almagivas. Grev Almagiva er konstant sin kone utro, og nu prøver at få en affære med den vordende brud Susanna. Figaro er fast besluttet på at sætter en stopper for grevens opførsel, så sammen med Susanna informerer han grevinden om grevens planer. De bliver i fællesskab enige om at give greven en lærestreg.

Greven er dog ikke det eneste problem, som Figaro tumler med. Figaro har gæld, efter at have lånt penge, og hvis gælden ikke afvikles er lånebetingelsen at han skal gifte sig med Marcellina, doktor Bartolos gamle husholderske, som er gammel nok til at være hans mor. Figaro formår at undslippe ægteskabet med Marcellina ved at forklare, at han ikke kan få sin forældres samtykke til at gifte sig, fordi han blev kidnappet som baby. Da han bliver spurgt om sine forældre, afsløres det, at han faktisk er søn af Marcellina og doktor Bartolo.

For at afsløre grevens planer med Susanna, bytter Susanna og grevinden tøj og identitet, hvilket skaber en hel del forvirring. Kun grevinden, Susanna og til sidst Figaro, ved hvad der foregår. Da alle identiteter afsløres, er greven så ydmyg at han beder om sin kones tilgivelse, som gives, og fred og kærlighed gendannes til husstanden!

Baggrunden for Figaros Bryllup

Figaros Bryllup blev en stor succes ved premieren i Wien i 1786, men blev hurtigt taget af plakaten igen. Sandsynligvis på grund af det revolutionære skuespil, som var forlæg for operaen. Napoleon kaldte det ligefrem "revolutionen i aktion".

Figaros bryllup er operaen om en adelsmand, der må finde sig i ikke bare at blive udstillet og irettesat af sine tjenestefolk, men som også bliver rival til sin egen tjener og tilmed taber kampen til ham.

Selv om meget af det politiske var blevet fjernet af operaens librettist, Lorenzo Da Ponte, på grund af en truende censur, står operaen tilbage som en latterliggørelse af det forældede, feudale og reaktionære. Det er historien om en tjener, der står op imod sin arbejdsgiver og narrer sin herre. Operaen udstiller aristokratiet som degenererede, lystige og fordærvede typer.

Man kan kalde operaen for en slags kunstnerisk forløber for den franske revolution, der brød ud i tre år efter. Da operaen første gang havde premiere i Paris, førte den til optøjer, hvor tre personer blev trampet ihjel.

Forslag til klasseopgaver

Susanna og Figaros Bryllup lægger op til flere forskellige emner, som man kan tale om i klassen alt efter klassesettrin:

Familiefester: Hvad er anledningerne til at holde en stor familiefest? Hvad er det, der sker til Susanna og Figaros bryllup? Hvorfor bliver de sure på hinanden? Hvad sker der, når gæsterne drikker for meget alkohol? Hvordan holder man en god fest? Hvordan sørger man for, at gæsterne til festen er glade og ikke bliver sure på hinanden?

Følelser og sang: Hvordan virker det, når man ”synger sine følelser” i stedet for at fortælle med ord, hvordan man har det? Kan man høre på stemmen, hvordan de forskellige sangere i operaen har det med sig selv og med hinanden? Hjælper det at synge en sang, hvis man er ked af det? Hvornår er det bedst at synge en sang? Har i selv været til familiefester, hvor der bliver sunget sange?

Kærlighed og jalousi: Hvilke følelser er der på spil i operaen? Hvem er forelsket i hvem og jaloux på hinanden? Hvad sker der med Cherubino til festen? Hvad synes I, om deres måde at reagere på de mange dramaer til bryllupsfesten? Hvordan opfører kvinderne sig? Hvordan opfører mændene sig?

Historie: Selv om denne version af Figaros Bryllup af noget anderledes end originalen, kunne man også bruge operaen som udgangspunkt til at tale om, hvordan operaen må have virket på publikum for 234 år siden, siden den blev opfattet som ”revolution i aktion.” Hvad er det for et billede, den fortæller om tiden? Er der ligheder med i dag – f.eks. på en arbejdsplads mellem medarbejdere og chefer?

Diskutér hvordan kvinderne fremstår i forhold til mændene i *Figaros bryllup*.

Hvad betyder emnet 'tilgivelse' i *Figaros bryllup*? - Bør Grevinden droppe Greven, hvis han har været utro?

Hvordan ser man på kærligheden i dag i forhold til 1700 tallets Europa? Diskutér den udvikling der har været.

Hvad er fordelene og ulemperne ved at gifte sig af praktiske årsager frem for at følge sine følelser?

Diskutér hvorfor singlekulturen er så udbredt i dag. Og hvordan er begrebet 'single' repræsenteret i medierne?